

TIL

SØR-VARANGER KOMMUNE

KIRKENES 30.09.2020

HØRING: PLANPROGRAM FOR INTERKOMMUNAL KYSTSONEPLAN FOR VARANGER

1. INNSPILL TIL PLANPROGRAM

1.1. FORMÅL MED PLANARBEIDET

Vi ser positivt at det nå tas sikte på å utarbeide et felles kunnskapsbasert forvaltningsverktøy for kystsonen rundt Varanger.

Vi ser også frem til at det utvikles langsiktige rammer for bærekraftig arealbruk og forvaltning.

Bærekraft begrepet må forankres i økologisk bærekraft om det skal bli mulig å bringe verdiskapning videre til de kommende generasjoner.

Planlagt aktivitet må ikke gå på bekostning av naturens evne til å fornye seg.

Bærekraft som kun tilgodeser kortsiktige arbeidsplasser på bekostning av lokale ressurser, samt økonomisk vekst som hovedsakelig føres ut av kommunen, må ikke gå på bekostning av eller fortrenge lokale ressurser, arts mangfold, kulturarv og vesentlige livsverdier for befolkningen.

Vi ser det som viktig at prinsippet om økologisk bærekraft må ligge til grunn for ressursbruk og forvaltning både i den enkelte kommunedelplan og den interkommunale kystsoneplanen.

2. TEMA

2.1. NÆRINGSLIV

Fiskeri: Viktig å kartlegge ressursområder for fiske. Bærekraftig kystfiske må ha forrang dere det er arealkonflikter med mindre bærekraftig næringer.

Fiskeoppdrett som ikke drives økologisk bærekraftig, må ikke legges hverken i sidefjorder eller i Varangerfjorden. Det er ikke akseptabelt så lenge oppdrett drives på en måte som dreper villaks, sjøørret, annen fisk og andre som lever i havet. Dersom oppdretterne fortsetter å slippe ut kjemikalier som dreper reker og andre krepsdyr og dermed minsker den naturlige matproduksjonen, kan det ikke betegnes som bærekraftig og er ikke en ønskelig utvikling innen våre kystarealer.

Det må nedfelles som et mål i strategien at det i planperioden skal kreves 0-utslipp og økologisk bærekraftig produksjon for eksisterende anlegg, samt det nå må bli et krav for at nye anlegg og lokaliteter skal kunne tillates.

Tang og tare vil på sikt kunne bli en ny viktig næring og matkilde det må settes av hensiktsmessige arealer for. Det må utredes videre hva som kreves for at industrianlegg med tare dyrking kan bli bærekraftige og ikke komme i konflikt med eksisterende fiskeressurser. Arealsoner for slik dyrking bør vurderes etter andre kriterier enn fiskeoppdrett, men stort arealbehov kan være en utfordring for annen virksomhet og ferdsel som må utredes nærmere.

Naturvernforbundet

Naturvernforbundet i Sør-Varanger,

styret-sorvaranger@naturvernforbundet.no

Konsesjoner bør foreløpig gis tidsbegrenset da det er en ny industri som vi foreløpig ikke overskuer alle konsekvenser av.

Oljeomlasting: Risikoen ved omlastning av olje og gass via skip som ankres langt inne i fjordene bør utredes nærmere, jamfør pkt 4 i Risiko og sikkerhetsanalysen (ROS).

Turisme: Det er bra at planarbeidet legger opp til å kartlegge sjørelatert turistvirksomhet. Her må også kartlegges det økologiske fotavtrykket denne virksomheten utgjør, både i forhold til klima, forurensning, og forstyrrelse av fugle- dyrelivet. Konsekvenser må også hensyntas i planen.

Laksefiske: Inntekter, arbeidsplasser og ikke minst bo-verdier knyttet til laks som går opp i elvesystemene må også tas inn under næringshensyn.

Forurensing/Opprydding: Det må forhindres at næringer knyttet til sjøarealene forurenser sjø og strand og etterlater spøkelsesanlegg og utstyr i havet, og det må legges planer for offentlig styrt strandrydding.

Dette må også settes inn i sammenheng med en overordnet plan for plastfri kommune, slik at en ikke bare fjerner symptomene på forurensingen, men gjør tiltak for å stoppe tilførselen av plast.

Arbeidsplasser til opprydding: Det bør tilrettelegges for å kunne skape arbeidsplasser knyttet til løpende nødvendig opprydding langs vår del av kystsonen. Regionplanlegging kan gjøre dette mulig.

2.2. BÆREKRAFTIGE NÆRINGER

Opprinnelig bærekraftige næringer som grunnlag for tradisjonell samisk kultur, må ikke fortrenses av mindre økologisk bærekraftige næringer.

2.3. NATURMILJØ OG BIOLOGISK MANGFOLD

Dumpingen av gruveavfall gir trolig død sjøbunn i Bøkfjorden for flere generasjoner framover. Videre er det påvist tidligere at kjemikaliespor fra gruveavgangen er gjenfunnet utenfor Bøkfjord fyr helt ute i Varangerfjorden. Det må ikke åpnes for ny dumping i fjorden.

Kongekrabben som fremmed art er en for lengst tapt sak og krabben må forvaltes som lokal ressurs framover.

Pukkellaksen må i likhet med oppdrettslaks ikke få fortrenge de stedeigne villaksstammene. Dette er en kjent utfordring som må møtes, og tiltak og ansvar må defineres i planen.

Marint vern: Sjø- og kystlandskapet mellom Ytre Jarfjord og Grensen er et særegent barskt kystområde med lite menneskelig påvirkning. Det bør utredes om vernestatus for området kan tilføre økte ressurser og status for å ivareta dette unike stykke kyst. Dette kan bli en videreføring og forlengelse av det norsk-russiske vernesamarbeidet langs Pasvikelva, «The Green belt of Fennoscandia», og det verneområdet som nå etableres på russisk side av grensen.

Vi tenker her også på et kystvern som bevarer sentrale verdier for framtidige generasjoner både i forhold til naturmangfold og rom for å ivareta og videreføre den kulturarv som eksisterer innenfor foreslått område.

Hekkeområde og næringsområde for mange truede og sjeldne sjøfugl bestander må beskyttes. Det må kartlegges trusler og konfliktlinjer med annen arealbruk.

Strandrydding må gjennomføres planmessig og koordineres slik at alle relevante samfunnsaktører og frivillige sammen kan bidra til helhetlig innsats.

Havnerydding også må være et kommunalt ansvar å overvåke og gjennomføre.

2.4. FRITIDSBRUK, FOLKEHELSE OG FRILUFTSOMRÅDER.

Friluftsliv på sjøen

For å ivareta folkehelse, bolyst og trivsel, og lokalbefolkningens utnyttelse og bruk av fjord- og havområdene er det nødvendig å ivareta disse aktivitetenes behov i kystsoneplanen.

Det må tilrettelegges for ferdsel, friluftsliv, sportsfiske, næringsfiske og matauk, padling, roing, seiling og bading. Det er nødvendig å inkludere områder på land, og planen bør også omfatte Skogerøya som har store områder og et potensial for økt bruk.

Det er behov for å sikre trygge farleder for de nevnte typer opphold og for trafikk på sjøen.

Det er også behov for å sikre tilgangen til sjøen ikke bare via de private sjøhus og båtstøer, men ved å tilrettelegge plasser for båtutsetting for mindre fritidsbåter på flere steder i kommunen.

Og til sist må det sikres mot risiko og konflikter ved reguleringer av fart, adferd og fartøytyper.

3. KONKLUSJON

Vi ønsker kommunene lykke til med den kommende prosess, bidrar gjerne, ber om at våre innspill ivaretas, og forventer at det vedtas konkrete og langsiktige rammer for bærekraftig arealbruk og forvaltning.

Med vennlig hilsen /Dearvvuođaiguin

Naturvernforbundet i Sør-Varanger

Gunnar Reinholdtsen, styreleder

Anne Greve, saksbehandler